

राष्ट्रीय सेवा योजना संक्षिप्त अहवाल

शैक्षणिक वर्ष : २०१९-२०

विद्यापीठाचे नांव : पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

संपर्क : दूरध्वनी क्रमांक : ०२१७-२७४४७६३ (२२७) एसटीडी कोड :

फॅक्स क्रमांक : ०२१७-२३५१३००

ई मेल : nss@sus.ac.in, सांकेतिक स्थळ : <http://su.digitaluniversity.ac>

स्वयंसेवक संख्या : एकूण : ८७६१, मुले : ४४२८, मुली : ४३३३

कार्यक्रम अधिकारी :	एकूण	स्त्री	पुरुष	प्रशिक्षित	अप्रशिक्षित
जिल्हानिहाय :					
१) सोलापूर	१०५	१८	८७	४४	६१

नियमित कार्यक्रम :

उपक्रम	स्वयंसेवक संख्या	उद्दिष्टांचे साध्य
• पल्स पोलिओ लसीकरण	८७६१	१३४५
• आपत्ती व्यवस्थापन	१२५०	१२५०
• आरोग्य विषयक शिबिरे	२६२२	१५०
• रक्तदान	८७६१	१०१
• वृक्षारोपण	२७२३	१३५५
• स्वच्छता अभियान (शहरी भागातील उपक्रम)	१८९०	
१) प्लॅस्टिक निर्मूलन	११८४	शहरी भाग
२) ओला कचरा व सुका कचरा यांचे वर्गीकरण करून गांडुळ खतासाठी प्रोत्साहित करणे (किती प्रकल्प तयार झाले)	६८८	जनजागृती
३) गलिच्छ वस्त्यांमध्ये विद्यार्थ्यांचे आरोग्य व स्वच्छता याविषयी जनजागृती करणे (किती रॅली काढण्यात आल्या)	१०४९	जनजागृती
४) मलेरिया, डेंग्यू, स्वाईन फ्लू याबाबत प्रचार व प्रसाराची मोहिम हाती घेणे (किती आरोग्य शिबिरे /रॅली/पथनाटय घेण्यात आले)	६५	४३ गांवे
५) दत्तक घेणे		
a) रेल्वे स्टेशन	निरंक	निरंक
b) बस स्टॅण्ड,	५५०	४३ गांवे
c) धार्मिक स्थळे	५५०	४३ गांवे
d) थोर पुरुषांचे पुतळे	२४	४३ गांवे
e) तलाव	११७	०१ तलाव ०१ कृष्णतलाव, मंगळवेढा
६) आपल्या शहराला स्मार्ट व्हिलेजच्या स्पर्धेत भाग घेण्यास प्रवृत्त करणे.	१६२	एक शहर
७) शहरी भागातील धार्मिक उत्सवाच्या दरम्यान व तद्नंतर स्वच्छता मोहिम राबविणे.	९६४	सिध्देश्वर यात्रा व वारी

(उपक्रमांची संख्या)		
८) स्वच्छतेबाबत माहितीपट तयार करून प्रचार व प्रसार करणे. (किती माहितीपट तयार झाले)	निरंक	निरंक
९) ब्लू रिबन क्लब तयार करणे व त्यांच्यामार्फत शहरी भागातील नगरपालिका व महानगरपालिका यांना सचेत करणे. (ब्लू रिबन क्लबची संख्या)	निरंक	निरंक
• स्वच्छता अभियान (ग्रामीण भागातील उपक्रम)		
१) देवराई व वनराई यांची निर्मिती करणे. (किती निर्मिती केली)	११८	३
२) संवर्धन व सुशोभीकरण करणे		
a) गड किल्ले	निरंक	
b) ऐतिहासिक स्थळे	निरंक	
c) पर्यटन स्थळे	२२५	माळढोक अभयारण्य
३) पाण्याच्या स्रोताच्या विविध ठिकाणांची स्वच्छता करणे.	५४८	४३ गांवे
४) प्राथमिक शाळांची स्वच्छता, आरोग्य तपासणी, गोठा स्वच्छ ठेवण्याबाबत प्रचार व प्रसार करणे.	५९९	४३ गांवे
५) कंपोस्ट खत तयार करण्यास प्रवृत्त करणे. (किती कंपोस्ट खत)	५१७	जनजागृती
६) सांडपाण्याचे व्यवस्थापन किंवा शोष खड्डे तयार करणे. (किती शोष खड्डे तयार केले)	४४७	वडाळा
• वणवा मुक्त शिवार तयार करण्यासाठी प्रचार व प्रसार करणे.	१५०	जनजागृती
• रस्ता सुरक्षा - हरित महामार्ग तयार करण्यासाठी वृक्षारोपण, सुशोभीकरण व जैव विविधता संधारण करणे आणि दत्तक रस्त्यावर अपघात होणार नाही यासाठी रस्ता सुरक्षा अभियान राबविणे.	८४६	
• स्वस्थ भारत अभियान-		
१) आरोग्य पत्रक (Health Card) सर्वच घरांमध्ये असेल, याचे सर्वेक्षण करणे.	३१५	३६० कुटुंब
२) प्रत्येक कुटुंबांचे ३००० गावांचे १०० टक्के आरोग्य पत्रक तयार करणे.	१९५	जनजागृती
३) ३००० गावांमध्ये कुपोषित बालक शोधून गाव कुपोषित मुक्त करणे.	१९५	जनजागृती
४) शासनाच्या विविध आरोग्य सेवा व सुविधांचा प्रचार व प्रसार करणे.	५४३	जनजागृती
५) आरोग्य शिबिरे आयोजित करणे.	६४९	
६) महिलांच्या आरोग्याबाबत उपक्रम राबविणे.	५८१	जनजागृती
७) कर्करोगाविषयी जनजागृती करून प्रतिबंधात्मक उपाय करणे.	४०६	जनजागृती
८) योगाचा प्रचार व प्रसार करणे.	१०५२	होय
९) तणावमुक्त जीवनशैली निर्माण करण्यासाठी योगा शिबिरे आयोजित करणे.	६८३	होय
१०) शेतकरी आत्महत्या थांबविण्यासाठी मानसोपचार तज्ञांद्वारे समुपदेशन करणे.	२५७	होय
११) कृषी महाविद्यालयांनी शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या थांबविण्यासाठी पीक रचनेमध्ये बदल करणे तसेच दुय्यम जोड व्यवसाय सुरु करण्यास प्रवृत्त करणे.	निरंक	
१२) पशुधन व्यवसायासाठी प्रोत्साहित करणे इ. उपक्रमांद्वारे शेतकऱ्यांच्या	१४७	

सामाजिक व आर्थिक परिस्थितीत बदल करणे.		
१३) विशेष भर देणे.		
a) अवयवदान	८७६१	०४, जनजागृती
b) नेत्रदान	८७६१	जनजागृती
c) रक्तदान	८७६१	१७०२
• बेटी बचाओ बेटी पढाओ -		
१) स्त्री भ्रूण हत्या प्रतिबंध.	६७८	जनजागृती
२) कन्या जन्मदर वाढविण्यासाठी प्रचार व प्रसार करणे.	४९३	जनजागृती
३) पथनाट्य, पोस्टर, प्रदर्शन तसेच स्पर्धा आयोजित करणे.	५४२	जनजागृती
४) मुलींच्या शिक्षणाबाबत सुविधा, त्याबाबतच्या शासनाच्या योजना याविषयी जनजागृती करणे.	४२६	जनजागृती
५) दत्तक गावातील मुले शाळाबाह्य राहणार नाहीत याची खबरदारी घेणे.	४८२	जनजागृती
६) शैक्षणिक सुविधा, स्कॉलरशिप, रोजगार, स्वयंसहायता बचत गट, कौशल्य विकास आधारित महिला बचत गटांना सक्षम करणे.	३९५	
७) कौटुंबिक वातावरण व रोजगार यांचा मेळ घालत असताना मानसिक ताणतणाव नाहीसे करण्याबाबत समुपदेशन.	१७१	जनजागृती
८) स्त्री पुरुष मैत्री या संकल्पनेवर अधिक जाणीवपूर्वक समुपदेशन करणे.	२६७	होय
९) निर्भय कन्या योजनेअंतर्गत स्वसंरक्षणाच्या योजनांबाबत प्रशिक्षण घेणे.	१५०	
१०) कौटुंबिक मूल्य संवर्धनासाठी व वृद्धीगत होण्यासाठी जाणीव निर्माण करणे.	१००	होय
• डिजीधन-		
१) संगणकीय साक्षरता निर्माण करणे.	५२७	होय
२) डिजिटल साक्षरता निर्माण करण्यासाठी डिजिटल लॉकर तयार करणे.	३६९	
३) भिम ॲपचा प्रचार व प्रसार करणे.	७७५	होय
४) बँकेच्या सहकार्याने वित्तीय साक्षरता अभियानांतर्गत (विशाखा) कॅशलेस महाराष्ट्र स्वयंसेवक निर्माण करण्याकरिता अनुलोन संस्थेच्या माध्यमातून प्रशिक्षण आयोजित करणे.	७२७	
५) जिल्हा अग्रणी बँकेच्या सहाय्याने प्रशिक्षण आयोजित करणे. यामध्ये केंद्र व राज्य शासनाच्या योजनांचा समावेश करणे इ. (मुद्रा, स्टार्ट अप)	२८७	
६) जिल्हा अग्रणी बँकेमार्फत डिजीधन योजना यशस्वी करण्याकरिता आर्थिक सहकार्य मिळविणे.	२८७	
७) जनधन योजनेअंतर्गत सर्व नागरिकांचे बँकेत खाते उघडणे, त्याला आधारकार्ड लिंक करून के.वाय.सी. करणे, पंतप्रधान सुरक्षा विमा योजना, अटल पेन्शन योजना याबाबत प्रचार व प्रसार करणे व सहभागी करून घेणे.	४२७	

विशेष शिबिरे : एकूण संख्या : ४५ स्वयंसेवक : मुले : १७६२ मुली : १४५१

१) एप्रिल व मे मध्ये सी.सी.टी. चे काम पूर्ण करावे व जून, जुलै किंवा ऑक्टोबर मध्ये वृक्ष लागवड करून त्यांचे १०० टक्के संवर्धन होईल यासाठी आराखडा तयार केला असल्यास

थोडक्यात विवरण.- सामाजिक वनीकरण विभागास प्रस्तुत विद्यापीठाच्या ४८२ एकर परिसरातील एकूण १० हेक्टर जमीन वृक्षलागवडीकरिता चार वर्षासाठी उपलब्ध करून देण्यात आली आहे यामध्ये रासेयो व सामाजिक वनीकरण विभागाच्या वतीने चार येथून पुढील चार वर्षांमध्ये सातत्याने वृक्षारोपन करण्यात येणार आहे.

- २) पाणी फाऊंडेशन सोबत किंवा त्यावर आधारित शिबिरांची संख्या.- ०१ खुपसंगी, डोंगरगाव ता. मंगळवेढा येथे ०३ दिवस श्रमदान केले.
- ३) पाणी प्रश्नावर रासेयोतील मुलांनी व महाविद्यालयांनी काम करणे अपेक्षित आहे. सन २०१९-२० मध्ये घेतलेली पाण्यासाठी शिबीरे:-०१ शिबीर, ३४०००घनमीटर वडाळाचा दुसरा क्रमांक
 - a) किती सलग समपातळी चर (CCT) उपक्रम राबविले.- ०१ गणेशवाडी ता. मंगळवेढा
 - b) किती वनराई बंधारे बांधले. - १ गणेशवाडी ता. मंगळवेढा, ०१ मोटेवाडी ता. माळशिरस
 - c) किती गॅबीयन बंधारे बांधले.- ०
 - d) किती कोल्हापूर बंधारे बांधले.- निरंक
 - e) किती पारस बाग तयार केली.- निरंक

नाविन्यपूर्ण उपक्रम : सर्व अहवाल स्वतंत्ररित्या सोबत जोडला आहे.

रासेयो कार्याचे आर्थिक मूल्यांकन :

नियमित कार्यक्रम : रू.१८,०८,३५६/-विशेष शिबिरे : रू. रू.१६,८१,८७२/-इतर कार्यक्रम : रू.

रासेयो अनुदान तपशील :

राज्य सरकार : नियमित कार्यक्रम :

विशेष कार्यक्रम :

विद्यापीठ : नियमित कार्यक्रम : रू.१६,०१,०६८/-

विशेष कार्यक्रम : रू.१४,७२,९९८/-

इतर माध्यम : नियमित कार्यक्रम : रू.

विशेष कार्यक्रम : रू.

संपर्क :

जिल्हा	जिल्हा समन्वयक नांव	भ्रमणध्वनी	कार्यालय	फॅक्स	ई मेल
१	दंडे व्ही. सी.	८६२३८६३२१९	-	-	-
कार्यक्रम समन्वयक नांव व पत्ता	डॉ. गुणवंत सरवदे	९२८४५८००५४	०२१७-२७४४७६३-२२७	२३५१३००	nss@sus.ac.in

विविध कार्यशाळांची माहिती — सोबत उपक्रमांचा सविस्तर अहवाल जोडला आहे.

सोबत — वरीलप्रमाणे

डॉ. गुणवंत सरवदे
संचालक,
राष्ट्रीय सेवा योजना